

heulen van katholieken en liberalen moet uwe goede trouw in de eerlijkheid der oude partijen een duchtigen kraak toegebracht hebben en u hebben doen denken dat alle twee gelijk hadden toen zij voor u elkander voor valschaards en dieven verweten.

Reeds van voor lang door beiden bedrogen en uitgebuit, zijt gij begonnen met alle partijen onder ééne rangschikking te plaatsen en de namen van katholieken, liberalen en socialistes achter elkander en in eene zelfde gemoedsbeweging uit te spreken. Voegt hier nog bij dat men uwe onbekendheid met de feiten en toestanden benuttigde om bij u ons de walglijkste eerloosheden aan te tijgen, en het is te begrijpen dat het u moeilijk werd, uwe vrienden uit uwe vijanden te scheiden.

Maar, arbeiders van het veld, er is een afdoend middel om de tarwe uit het krokkezaad, om de waarheid uit de leugen te ziften. Stelt u alleenlijk deze vraag: wie strijd voor het veroveren derzelfde rechten en voordeelen voor ons en voor hen? Het antwoord dat hierop in uwen geest zal ontstaan, kan slechts ten gunste der socialistes luiden.

Werklieden alleen kunnen de belangen van het werkvolk ter harte nemen. De wetten door de rijken gemaakt, blijken weldra allen in hun voordeel alleen geschikt te zijn. Waartoe moeten, bijvoorbeeld, de beschermrechten anders dienen dan om het goud en het zilver naar de geldstapels van den Staat en naar de brandkasten uwer eigenaars te doen stroomen? Want weest zeker, buitenlieden, dat de gestemde grensrechten u geen voordeel zullen aanbrengen, terwijl uwe broeders van elders er slechts door zullen lijden. En eenmaal dien weg ingeslagen, is er geene uitkomst te voorzien. Andere landen, die zich door onze beschermingswetten zullen benadeeld vinden, zullen maatregelen nemen welke ons langs eenen anderen kant de voordeelen zullen doen verliezen ons door het protectionisme geschonken. Dan hebben wij weer naar nieuwe middelen uit te kijken om 't geschokte evenwicht in eenige andere bron van ons bestaan te herstellen, maar kort nadien vinden wij den steen terug in ons land, dien wij er uit, op den akker van dezen of genen gebuur hadden geworpen; en zoo gaat het immer over en weder. Wie zal durven met den blik vooruit dringen om na te gaan welken toestand de toekomst ons bereidt?... En toch de voorvallen afwachten en zich schikken volgens de omstandigheden, getuigt alleen van gemis aan doorzicht. Het is zich laten medeslepen op goed geluk.

Het was ongetwijfeld na tal van vergeefsche studiën aan de verklaring van dit onderwerp gewijd te hebben, dat minister De Bruyn onlangs in de Kamer zegde, dat de boeren die hunne pachten niet konden betalen, maar hunne maten moesten oprollen en arbeidslieden worden. Gij hebt uw bloed van woede voelen zieden wanneer gij die woorden van den minister van landbouw in de nieuwsbladen last. Hewel, de man was ten minste rechtzinnig, wanneer hij zich aldus uitdrukte: hij dierf nog zeggen wat

de andere rijken maar durven denken.

Ziedaar, broeders van den buiten, de mannen die zich uwe vrienden noemen en u tegen ons waar-schuwen en ophitsen: waar hunne belangen in den schaduw der uwen staan, aarzelen zij niet, zoo noodig, uw gansch bestaan op te offeren!... Dat is hunne oplossing der maatschappelijke kwestie... Het wezenlijke middel ter redding van den landbouw, wettelijke regeling der pachtsommen, namelijk, hebben wij hen reeds honderde malen voor de voeten geworpen, maar telkens schoppen zij het weg; zij noemen het eenen aanslag tegen de vrijheid van den eigendom. Schoone vrijheid, voorwaar, die hen toelaat boer en landswerkmans tot het merg uit de beenderen te persen!...

Buitenlieden, verwacht geene verbetering in uw lot van den kant der rijken: ons programma alleen behelst de punten die het geluk der arbeiders kunnen verzekeren, en het ontbreekt ons nog alleen aan uwen steun om hetzelfde uit te voeren... THILO.

Bedriegt-den-Boer

België levert geen vee genoeg op om zijne bevolking te voeden; het heeft daartoe andere landen noodig en voornamelijk Holland.

De rechten op het vee en het sluiten der Hollandsche grenzen, brengen geene winst op voor de kleine landbouwers, maar wel voor de groote landbouwers en grondbezitters.

De eerste kunnen maar ten hoogste 1, 2 of 3 beesten kweken: de plaats niet alleen ontbreekt hem, maar ook het geld, om meer magere beesten te koopen en deze te voeden.

Nemen wij zoo een klein boerke tot voorbeeld: hij gaat naar de markt en verkoopt zijne beesten 20, 30 tot 40 franken duurder als vroeger (als de grenzen van Holland voor België openstaan). Welnu, wat baat hem dit? eens verkocht, moet ons boerke naar de magere markt, en daar zal hij het geld dat hij meer ontvangen heeft voor zijn vet vee, moeten zien verdwijnen om mager vee te koopen, dat zeer schaarsch is door de sluiting der Hollandsche grenzen.

Integendeel, de groote grondeigenaars hebben niet 1, 2 of 3, maar 3 tot 5 honderd magere beesten gekocht, hunne weiden en stallen er mede gevuld, en zullen ze, eens ge-vet, naar de markt brengen, duur verkoopen en veel geld winnen. En later zal hun goede vriend, de heer minister van landbouw, de grenzen van Holland weer openen, om hun toe te laten opnieuw hunne weiden en stallen te voorzien, maar tevens ook voor ons klein boerke, want deze moet ook voldoening krijgen. En alzoo is de toer gespeeld: de kleine is geveleid en bedrogen geworden en de grooten hebben hun coffre-forts kunnen vullen. (Redevoering Anseele in de Kamer.)

Voor de kleine landbouwers ligt daar de redding niet.

Noch rechten op dit of dat, noch het sluiten der grenzen voor vee, zullen hen redden, dat weten onze ministers en de groote grondeige-

naars wel. Maar ze doen dit, om de kleine landbouwers hunne oogen uit te steken.

Voor mij ligt de redding van den landbouwer in den afslag van de pachten; daar is het voornaamste punt. Maar ja wel, dat zullen de groote eigenaars niet doen, dat willen zij niet, hunne inkomsten zouden verminderen. Maar met de rechten te stemmen, hebben zij voor eenigen tijd de kleinen schijnbaar gered (leest: bedrogen), ten koste van de werkende bevolking van geheel het land, die zij daardoor al langs om meer in armoede dompelt.

Maar wat kan hun dat schelen, als zij maar bijtijds van de kleine pachters betaald worden?

Het schijnt dat eenige bevoorrechte personen, op voorhand verwittigd dat het gouvernement de grenzen van Holland zou openen, 2 of 3 weken voor de opening de beste Hollandsche beesten (want de streken verschillen veel in hoedanigheid) voor een kleinen prijs gekocht hadden, waardoor zij eene grootere winst deden dan de personen die maar konden koopen als wanneer de grenzen open verklaard werden bij ministerieel besluit.

A. D.

ONGELUKSWET

Belasting op de eetwaren, verraad der dompers

Weg met de uithongeraars!

De schanddaad is voltrokken, trots de protestatiën die allerwege in 't land zijn opgegaan. De boter en margarine zijn door de klerikalen belast, met 20 frank de 100 kilos.

De bloem wordt belast met 2 fr. de 100 kilos of 2 centimen per brood.

Geen twijfel meer, op den oogenblik dat wij deze woorden tot U richten, is het zeker dat ook de belasting op de suikerij zal gestemd zijn.

Men stemde eveneens belastingen op het hout, dat dient om de mijnwerken te schoren en de zekerheid in de onderaardsche hellen te vergrooten, en op de haver dat den vervoerdienst zal treffen.

Kort samengevat luidt de wet aldus:

Min brood, boter en margarine voor de armen, de verdunning van het suikerijsap, dat zij drinken, meer gevaar voor de mijnwerkers, grootere uitgaven voor de paarden van het leger, die eten op ons kosten, meer lasten voor huurhouders, voermans enz. waarvan de kleinen meer en erger dan de grooten zullen getroffen worden.

Deze wet is eene schande, eene uitdaging, een revolutionnaire maatregel.

De loonen zijn reeds laag in België, ons volk verzwakt en de nijver-

heid ondergaat den nadeeligen invloed van 't verminderen der werkkrachten van ons volk.

't Is op dien oogenblik dat de klerikale volkshaters het voedsel der natie komen belasten om meer rente te trekken van hunne grondbezittingen.

't Zijn de rente-eters die triomfeeren tegen de brood-eters, de lui-aards tegen de werkers.

En neemt wel in acht, werklieden, dat de schelmen die deze rechten stemden op uw dagelijksch brood, verklaren dat deze belastingen nog maar een begin zijn, de minste hunner eischen!

De appetijt komt bij die geldwolven al etende. Zij zijn onbeschaamd genoeg om te zeggen, dat deze belastingen de boeren moeten redden.

't Is eene leugen. Hoe meer de boer werkt, zweet en zorgt, hoe min hij heeft, daar de pachten regelmatig verhoogden van zoo gauw de landbouwer zijnen grond verbeterd.

Wil men de bewijzen met officiële cijfers door de regeering zelve opgegeven?

Ziehier de waarde der gronden en de prijzen der pachten per hectare, in de volgende jaren voor de provincie Oost-Vlaanderen:

In 1846 was eene hectare 3000 fr. waard; in 1856, 4290 fr.; in 1866, 5347 fr.; in 1880, 5851 fr., en terwijl de gronden aldus in waarde klommen verhoogden de pachten: in 1846, 87 fr. per hectare; in 1856, 100 fr.; in 1866, 130 fr.; in 1880, 150 fr.

Het gaat dus op den buiten gelijk in de stad: de meerdere voortbrengst, de meerdere arbeid der kleinen heeft alleen aan de grooten gebaat.

VOOR DE LANDBOUWERS zijn er andere en betere hervormingen in te voeren, gevraagd door de socialistes.

Wij willen dat de wet de pachten terugbrengt op den prijs van 1840. — Wij willen dat men de loonen der landbouwwerklieden verhoogt door de wet. — Wij willen dat de landbouwer vergoed wordt, wanneer hij na twintig jaar zijne hofstede moet verlaten, voor al de verbeteringen die hij er aan gebracht heeft. — Wij willen niet dat het den eigenaar toegelaten zij het land van den landbouwer uit te zuigen, met de boomen die hij plant en voor zijne rekening verkoopt. — Wij willen dat de Staat vette levert aan den kostenden prijs en landbouwmaterieel verschaft aan elke gemeente ter beschikking van allen. — Wij willen dat de braakliggende gronden tot staatseigendom worden gemaakt en bewerkt voor zijne rekening door vereenigingen van landbouwwerklieden.

IN 'T ALGEMEEN

willen wij niet, dat men geld klopt op 't voedsel der arme menschen.

Waarom belast men de villa's niet die jaarlijks in de badsteden Oostende, Spa, Blankenberghe, Heyst, Knocke, enz. uit den grond oprijzen.

Waarom worden de speelhuizen, de koersen, de luxe niet getroffen?

Waarom het land niet ontlast, door de legerkosten, die 55 miljoen